

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare em. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Considerațiuni cu privire la urcarea etalonului de scont la Banca Națională a României. — Adnotațiuni la textul anteproiectului legii pentru Concordatul preventiv. — Proiectul de lege pentru înființarea concordatului preventiv. — Situația. — *Cronică:* Necrolog. Emisiunea a IX-a a băncii „Albina” Sibiu. Banca „Victoria” Arad. Consiliul superior al Corpului agronomic de stat. Vom avea recoltă bună. Incasările în luna Aprilie și în primele patru luni ale anului. Semnarea proceselor verbale de impunere din partea Contabililor experți. Congresul Corpului Contabililor autorizați și experți contabili. — Comunicat. — Cursul Valorilor la București.

Considerațiuni

cu privire la urcarea etalonului de scont la Banca Națională a României.

În viața financiară a unui stat se întâmplă adesea că parte din capitalul național trece peste frontieră în alte state, fie ca acoperire, fie într'un scop speculativ. Pentru a para această mișcare, institutul de emisiune al statului respectiv, pentru asigurarea unei rentabilități mai mari a capitalului național în interior, urcă etalonul de scont; indirect prin această operațiune asigură și stabilitatea monezii naționale.

În urma stabilizării și contractării de împrumuturi, statul român a achitat din datoriile sale interne față de diverși furnizori. Cum aceștia au avut la rândul lor datorii în străinătate, banii au ieșit din țară. Se mai spune, că unele bănci cari împrumutaseră în valută străină cu 9—10% dobândă de peste hotare, în timpurile de criză, au achitat în urmă după stabilizare, aceste datorii cu bani din reescontul lor la Banca Națională a României, pentru care au plătit 6% dobândă. Aceste două motive în special, au determinat condu-

cerea institutului nostru de emisiune să urce etalonul de scont dela 6% la 8% și puțin timp în urmă, dela 8% la 9½% dobândă. Dacă prima majorare a etalonului de scont a aflat aprobarea cercurilor noastre financiare, cari se așteptau la această urcare, considerându-o ca o necesitate, au rămas cam surprinse la a doua majorare de 1½%, la un interval de timp atât de scurt.

Deși poate că, în definitiv dobânzile pentru particulari se vor urca într'o proporție relativ neînsemnată în raport cu urcarea etalonului din partea Băncii Naționale a României, totuși publicul a fost alarmat în urma acestei urcări de dobândă.

Băncilor cu reescont le-ar reveni împrumuturile dela banca noastră de emisiune cu 10%, considerând speșele destul de mari ce se percep de aceasta — Lei 15 — de fiecare efect scontat.

Băncile aveau până acum un credit ieftin, deci un ajutor puternic de reescont și erau preocupate mai puțin de alte surse pentru procurare de capitaluri, de bani. Considerând noul etalon de scont, bancherul se poate gândi să-și procure fonduri și pe alte căi: depuneri spre fructificare, împrumuturi din străinătate — înțeleg băncile mai mari — și chiar din emisiuni, sporiri de capital.

Pentru băncile din noile finuturi, depunerile spre fructificare au ocupat totdeauna un post de frunte în bilanț. În cazul când particularii vor împrumuta și pe mai departe cu dobânzi neurcate, atunci firește că nu se vor putea prefinde nici urcarea dobânzilor după depuneri; deci depunerile vor constitui o sursă convenabilă de fonduri pentru aceste

bănci. În mentalitatea publicului s'a produs o schimbare; acum a ajuns să se gândească nu numai la rentabilitate, dar și la siguranță. Preferă acum o dobândă cu 1—2 puncte mai mică și ține în schimb să-și știe banii depuși la o bancă sigură. Situațiile de greu impas în cari au ajuns unele din băncile cari au promis altădată dobânzi exagerate, l-au forțat pe depunător să dea mai multă atențiune băncilor solide, vechi și cu bun renume.

Să vedem și a doua sursă prin care pot să-și procure băncile fonduri. Sunt capitalurile din străinătate. Capitalurile străine de cari și-a legat lumea noastră atâtea speranțe în mai bine, la ușurarea traiului, ca și cu stabilizarea, nu pot veni chiar atât de repede și din abundență. Pe un bancher străin îl interesează în primul rând, ca banii săi să aibă un plasament și o rentabilitate absolut sigure, în țara unde-i trimite. Nu vorbim de banii intrați în țară pe cale de împrumut de stat; ne privesc numai creditele dintre particulari. Banca e singurul factor care poate pompa capitalul străin în țară. Pe această cale am putea avea capitalul străin sub următoarele forme: 1. împrumuturi acordate de bănci străine instituțiilor noastre de credit, 2. cointeresarea băncilor străine în instituțiile noastre de credit și 3. înființarea în țara noastră de instituții noi de credit străine sau sucursale de bănci străine. În cazul când nu ne-am bucura de prea multă încredere peste hotare capitalul străin va putea intra sub cele două forme din urmă.

Cu timpul poate, prin sporirea creditelor, prin intensificarea circulației monetare și prin concurență, se va ajunge în bună parte și la o limitare a dividendelor. Dacă sunt unele societăți cari dau acționarilor o dividendă prea mică, în schimb sunt altele cari procedează tocmai contrar. Pentru acestea din urmă, e bine ca acționarii să nu fie tocmai atât de exigenți și să prefundă o dividendă prea mare, mai ales că o eventuală plusvalută nu constituie decât o rezervă latentă a societății, la care ei înșiși sunt cointeresati. Ca și pe depunător, trebuie să-l intereseze soliditatea întreprinderii în primul rând. Nu de altceva, dar ușor s'ar putea ajunge și cu dividendă, acolo unde s'a ajuns de unele bănci, cu dobânda după depuneri.

E absolut necesar ca publicul să se instruiască și în sens financiar-economic, așa fel ca nici o rezervă, nici un ban, să nu rămână în fundul lăzii. Totul trebuie pus în circulație și folosit.

Societățile tari, firește, în cazul când se vor putea servi cu bani proveniți din sporiri de capital, tot atât de ieftin ca și cu alții procurați pe celelalte căi, sunt datoare să-și sporească capitalul și publicul să le acorde toată încrederea prin completarea subscripțiilor ce li se vor oferi. În felul acesta forța banului și a creditului, va fi cât mai bine și complet utilizată.

Prin această directivă Bursa va deveni dela sine mai activă. Banca de emisiune va trece în parte dela operațiunile de finanțare directă a vieții noastre economice, la rolul de regulator al circulației monetare.

Sibiu.

B.

Adnotațiuni

la textul ante-proiectului legii

pentru

Concordatul preventiv.

Ziarele din Capitală aduc textul în extras a proiectului de lege pregătit de Ministerul Justiției și revăzut de Consiliul legislativ, — ce publicăm în altă parte a revistei — care se ocupă cu concordatul preventiv, adecă premergător introducerii procedurii de faliment a comerciantului sau societăților comerciale ajunse fără vină în jenă financiară.

În „Revista Economică“ redacțiunea în Nrul din 26 Maiu a. e., a publicat un articol care se ocupă cu chestia mai sus amintită.

Precum aflăm, Ministerul Justiției a trimis ante-proiectul și Camerilor de Industrie și Comerț din țară, pentru a cere părere asupra dispozițiilor ce-ar fi de introdus în lege, atât Baroului advocaților, cât și Corpului magistraților.

Prin bună voința decanului baroului advocaților din Sibiu, a dlui senator Dr. Lucian Borcea, venind în posesiunea textului ante-proiectului, m'am ocupat de dispozițiunile concrete cuprinse în ante-proiect și socot că nu este inutil pentru publicul cititor al „Revistei Economice“.

de-a cunoaște în rezumat cuprinsul legii, ce e a se aduce.

Legea cuprinde următoarele capitole:

Deschiderea procedurii; Efectele deschiderii procedurii; Adunarea creditorilor; Efectele concordatului; Anularea și revocarea concordatului; Dispozițiuni finale și transitorii.

Din textul legii reiese că concordatul este preventiv, care va să zică procedura se introduce înainte de decretarea falimentului ce amenință pe comercianții respective pe societățile comerciale.

Legea și procedura pentru falimente, azi în vigoare în provinciile alipite, cunoaște ca instrument de drept așa numitul „Concordat forțat“ care însă putea fi cerut numai după decretarea falimentului și după trecerea adunării creditorilor și verificarea pretensiunilor lor.

Este evident o îmbunătățire concordatul preventiv, față de dispozițiunile legii de mai sus din provinciile alipite, — iar în ce privește codul comercial în vigoare în vechiul Regat, acesta nu cunoștea instrumentul de drept „Concordatul forțat“.

În vechiul Regat era admis în codul comercial numai moratoriul pe termen de 6 luni, care însă s'a dovedit de un mijloc prin care se făceau abuzuri păgubitoare intereselor creditorilor.

Drept aceia e bine venită abrogarea dispozițiunilor din codul comercial din vechiul Regat referitor la „Moratoriu“, care a fost o armă imorală în mâna unor debitori, doritori a profita în paguba creditorilor cinstiți.

De altă parte introducerea concordatului preventiv a fost o necesitate, pentru a apăra interesele creditorilor cari erau pentru caz de faliment, în întregime periclitate de-a fi nimicite.

Ante-proiectul este o lucrare bine precugetată, care a avut înaintea ochilor nu numai legislațiunile țării înaintate din Occident, ci și jurisprudența ce s'a dezvoltat din acelea legi puse în practica vieții.

Exemplarul ante-proiectului primit pentru informare, l-am reînapsat Camerei de Industrie și Comerț din Sibiu, cu o întîmpinare în care am scos la iveală următoarele observațiuni la dispozițiunile din proiect:

1. La art. 9 din proiect ar fi după părerea mea, de-a se preciza forma convocării creditorilor din partea tribunalului. A invita pe toți creditorii prin epistole recomandate din partea grefierului, ar fi în anumite cazuri concrete unde o vorba de multe mii de creditori, o modalitate de încunoștințare prea costisitoare și îngreunătoare.

Tot la acest articol am prevăzut numirea unui reprezentant din oficiu, care să fie citat pentru creditorii absenți dela desbatere, — cu domiciliul mai îndepărtat și din străinătate.

2. Deoarece comerciantul petiționar la prezentarea cererii, nu poate fi considerat de „falit“, — la art. 17 cred că e de-a se suprima acest cuvânt și a se înlocui cu cuvântul „comerciantului“.

3. Majoritatea creditorilor care se pretinde pentruca cererea de concordat preventiv să poată fi admisă de tribunal, — după părerea mea e suficientă de-a se fixa cu $\frac{2}{3}$ a sumei creanțelor creditorilor, fiind prin aceasta îndeajuns manifestată voința preponderantei părți a celor interesați. Drept aceia la art. 21, aliniatul ultim, ar fi a se înlocui „ $\frac{3}{4}$ “ cu „ $\frac{2}{3}$ “ părți.

Tot la acest articol s'ar lua dispozițiunea, cu privire la acei creditori cari chemați în regulă la desbatere, nu s'ar prezenta nici în persoană nici prin reprezentant. Aceștia vor fi a se considera că aderă la admiterea cererii de concordat preventiv.

4. Ca o urmare a celor scrise în punctul 3, la articolul 23 la sfârșitul textului numărul „ $\frac{3}{4}$ “ va fi a se înlocui cu „ $\frac{2}{3}$ “.

5. La art. 40 ca dispozițiune transitorie, pentru ocrotirea intereselor comercianților și societăților comerciale din părțile alipite, ar fi util ca să se legisfeze dispozițiunea, ca moratoriu acordat de bună voie de majoritatea covârșitoare a creditorilor, comerciantului respective societăților comerciale în jenă financiară, să se extindă în mod obligator și asupra minorității terorizante, care voințește să făurească o armă de presionare asupra majorității, pentru a forța integrala esconțențare a pretensiunii lor, în paguba și detrimentul celor învoiți.

Admise aceste observațiuni presupun că punerea în aplicare a legii ce așteaptă

a fi votată din partea corpurilor legiuitoare, va primi unele îmbunătățiri cari vor face bune servicii practicei ce se va desvolta în urma ei.

Sibiu, la 1 Iunie 1929.

Petre Drăghici sen.
fost senator.

Proiectul de lege pentru înființarea concordatului preventiv.

Textul complet al proiectului întocmit de
Consiliul legislativ.

În numărul trecut am publicat principiile generale ale proiectului de lege pentru înființarea concordatului preventiv.

Suntem în măsură să dăm astăzi textul complet al proiectului, întocmit de Consiliul Legislativ. Iată-l:

Cine poate cere concordatul preventiv.

ART. 1. — Orice comerciant care își are firma înscrisă și exercită comerțul de cel puțin trei ani poate cere tribunalului, înainte de a fi declarat în stare de faliment, un concordat preventiv.

Cererea pentru comerciantul încetat din viață poate fi făcută de moștenitorii săi cari n'au renunțat la succesiune; când sunt mai mulți moștenitori este necesar consimțământul tuturor.

Societățile comerciale legal constituite, chiar în stare de lichidare vor putea face cerere de concordat și vor stabili condițiunile lui înainte de adunarea creditorilor, în acest mod.

1. Societățile în nume colectiv și în comandită simplă cu unanimitatea asociaților;

2. Societățile anonime, sau pe acțiuni și în comandită pe acțiuni prin deciziunea adunării asociaților luată cu majoritatea necesară pentru modificarea statutelor;

3. Societățile cu răspundere limitată vor decide prin votul asociaților reprezentând majoritatea absolută a cotelor.

Condițiuni pentru admiterea concordatului.

ART. 2. — Cererea de concordat preventiv va fi adresată tribunalului competent să declare falimentul.

Prin cerere se vor arăta motivele ei, cota ce se oferă pentru plată, care nu poate fi mai mică de 50 la sută din creanțele chirografate, termenul de plată care nu poate fi mai mare de 3 ani, garanțiile reale sau personale și celelalte condițiuni pe cari comerciantul le propune creditorilor.

Împreună cu cererea, comerciantul va prezenta dovada înscrierii firmei, registrele obligatorii regulat ținute pe cel puțin 3 ani anteriori, o listă amănunțită a întregului activ cu evaluarea lui, o listă nominalivă a tuturor creditorilor cu arătarea domiciliului lor și a quantumului creanțelor fiecăruia precum și un rezumat asupra activității sale comerciale.

Societățile comerciale vor prezenta și dovada regulatei lor constituirii.

ART. 3. — Președintele tribunalului, îndată ce primește cererea, fixează ziua cercetărei care nu poate trece peste 15 zile.

La ziua fixată tribunalul în camera de consiliu ascultând pe comerciant, nu va admite cererea:

1. dacă comerciantul nu îndeplinește condițiunile prevăzute în articolele precedente;

2. dacă a fost condamnat pentru bancrută simplă sau frauduloasă sau nu a îndeplinit obligațiile luate într'un concordat preventiv anterior, sau dacă fiind declarat falit nu a fost reabilitat, plătind toate creanțele admise la faliment, în capital, dobânzi și cheltuieli;

3. dacă garanțiile oferite nu sunt serioase și îndestulătoare;

4. dacă comerciantul citat nu se prezintă pentru a-și susține cererea.

ART. 5. — În contra încheierii prin care se respinge cererea de concordat preventiv comerciantul poate face apel în termen de 10 zile dela pronunțare.

ART. 6. — Tribunalul respingând cererea de concordat preventiv, va putea declara din oficiu falimentul comerciantului, în care caz se aplică dispozițiile dela faliment.

Admiterea cererei.

ART. 7. — Dacă tribunalul admite cererea va dispune:

1. numirea unui judecător delegat;

2. convocarea creditorilor, la tribunal în fața judecătorului delegat, pentru a discuta și decide asupra cererei;

3. fixarea zilei și orei adunării, care va fi de minimum 30 de zile și de maximum 45 zile dela data încheierii tribunalului, precum și termenul înlăuntrul căruia convocarea va trebui publicată în „Monitorul Oficial“ și comunicată creditorilor;

4. fixarea sumei necesare acoperirii cheltuielilor de procedură a concordatului.

Articolele 8 și 9 fixează o publicitate destul de întinsă menită să aducă la cunoștința generală admiterea în principiu a concordatului preventiv.

Sanctiuni impotriva comerciantilor neonesti.

ART. 11. — Dacă după obținerea în principiu a concordatului se constată că comerciantul a contravenit dispozițiilor de mai jos, tribunalul va putea ori-când după ascultarea lui și în urma concluziunilor judecătorului delegat să-l declare în stare de faliment:

1. dacă a ascuns o parte din activ sau a săvârșit vreun alt fapt fraudulos, pentru a se sustrage falimentului;

2. dacă în mod dolosiv a omis pe vreunul din creditorii sau în mod manifest a favorizat pe o parte din ei;

3. dacă a arătat datorii neexistente;

4. dacă fiind în stare de insolabilitate sau încetare de plăți, a continuat să contracteze noi datorii;

5. dacă din cercetările judecătorului delegat se constată alterațiuni în registre sau alte acte frauduloase în scopul obținerii concordatului.

Efectele deschiderii procedurii.

ART. 12. — Din ziua prezentării cererii de concordat preventiv și în tot cursul procedurii, comerciantul păstrează administrația bunurilor sale și continuă operațiunile comerțului sub supravegherea judecătorului delegat.

Judecătorul delegat se poate opune actelor de administrațiune a comerciantului, iar în caz de conflict va decide tribunalul.

ART. 13. — Actele de înstrăinare care nu intră în exercițiul normal al comerțului, constituiri de ipotecă, gaj, darea de garanții și în genere toate actele ce depășesc administrațiunea obișnuită, nu pot fi oprite creditorilor, dacă nu au fost autorizate de judecătorul delegat.

Adunarea creditorilor.

ART. 19. — La ziua fixată pentru întrunirea creditorilor, judecătorul delegat, care prezidează adunarea asistat de grefierul tribunalului, va proceda, chemat fiind și debitorul, la verificarea creanțelor și votarea propunerii de concordat.

Creditorii se vor prezenta în persoană sau printr'un reprezentant cu o procură specială care poate fi față și sub semnătură privată, printr'o scrisoare sau telegramă.

Debitorul va putea fi scutit de obligația de a se prezenta în persoană, numai dacă judecătorul delegat va constata o împiedicare legitimă. Altfel propunerea de concordat se consideră retrasă.

ART. 21. — Deciziunea asupra concordatului se va lua prin votul a $\frac{3}{4}$ din totalitatea creanțelor admise neprivilegiate sau negarantate cu ipotecă ori gaj.

Procesul verbal va arăta voturile exprimate cu numele fiecărui votant.

ART. 22. — Creditorii cari au drept de preferință asupra bunurilor debitorului pot lua parte la vot dacă renunță la ipotecă, gaj sau privilegiu. Efectele acestei renunțări încetează de drept, dacă concordatul preventiv nu are loc sau dacă în urmă a fost anulat.

ART. 23. — Soțul debitorului, ascendenții și descendenții, frații, unchii, nepoții și afinii în acelaș grad, precum și acei cari au devenit cesionarii sau adjucecătorii drepturilor acestora cu 3 luni înainte de data cererii de concordat, nu pot lua parte la vot și creanțele lor nu vor fi socotite în calculul pentru stabilirea celor $\frac{3}{4}$ necesare.

ART. 24. — Creditorii contestatori și comerciantul pot face apel la tribunal, în contra încheierii judecătorului delegat dată asupra contestațiilor, în termen de 15 zile dela încheierea procesului verbal.

ART. 29. — Dacă concordatul este omologat creditorul contestat are dreptul să-și valorifice creanța sa contra debitorului pe cale de acțiune principală, însă numai până la concurența cotei concordare.

(Da urma).

Situația.

Situația economică și financiară a țării continuă a fi foarte rea, cu toate acestea enervarea generală s'a cam potolit.

Lumea urmărește cu cea mai mare încordare situația semănăturilor, căci dela abundența recoltei se așteaptă înlăturarea mizeriei, ce ne stăpânește.

Banul s'a scumpit mult pe piață. Remizierii de scont, cari se ocupă cu plasarea pe la diferite bănci a polițelor negustorești afirmă că nu găsesc bani sub 24%. Pentru gajul pe efecte de bursă se ia 20%.

*

Și situația pieței alimentare a Capitalei este foarte rea.

Legumele noi — în afară de spanac al cărui preț a scăzut dela 80 Lei la 5 Lei — se vând toate ca trufandale. Astfel, că nu prea au căutare generală. Cartofii noi și mazerea verde se dau în detalii cu 35—40 Lei kgr. Legumele vechi își mențin prețul de astă iarnă. Cartofii vechi — mulți din jurul Brașovului se vând cu 3—4 Lei kgr. Pentru cartofi săpunari (roze) se plătește însă și 6—7 Lei per kgr.

Ouăle sunt între 2'60—2'80 buc.

La cărnuri scumpetea este foarte simțitoare.

Carnea de porc cl. I (costițe) se vinde cu 80—100 Lei kgr.

Carne de vacă bună nu capeți sub 44 Lei kgr., iar

Carnea de vițel de lapte este 60—65 Lei kgr.,
Deasemenea carnea de miel bună este în
45—60 Lei kgr.

Untura 90—95 Lei kgr.

Deasemenea sunt scumpe paserile și peștii.

*

Săptămâna aceasta a adus o mică schimbare în spre bine în bursă. Deschiderea de Luni s'a arătat foarte optimistă, târgul oficial realizând oarecari urcări. În apăs bursă de Luni cursurile au continuat urcarea, marcându-se în cursul după prânzului — fără să se fie făcut multe transacțiuni și numai pe baza rarității ofertelor — cursul de 760 pentru Reșița, 740 pentru Credit Minier și 10.450 pentru Banca Națională. Deschiderea de Marți dimineața a dovedit însă, că mai sunt încă cantități de mărfuri spre vânzare, cu deosebire la Credit Minier, iar suprataxarea cursurilor era cam pripită. În astfel de împrejurări cursurile au cedat simțitor.

Cu toate acestea situația s'a ameliorat bi-nișor. În jurul bursei își fac apariția o mulțime de clienți din cei rari. Atât aceștia, cât și clienții din jurul bursei au început să intre în marfă. Se remarcă însă, lipsa ordinilor de cumpărare din partea băncilor.

Îmbunătățirea de cursuri s'a resimțit pe întreaga linie. Cu deosebire se remarcă ca conducătoare: Letea și Clădirea Românească. Apoi Banca Națională, Reșița, I. R. D. P.

Se caută în cantități mai mari acțiuni de ale Băncii „Albina” Sibiu, având amatori la cursul de 850 și probabil chiar la 900. Aceste hârtii arată tendința de a recăștiga cursul avut înainte de dublarea capitalului.

Se mai caută, însă tot în cantități mai mari acțiuni de ale Soc. Naționale de Gaz Metan. Pentru acestea se pune prețul de 600 ex. cupon. Unele persoane din bursă și-au exprimat intenția de-a întreprinde călătoriile în Ardeal, pentru căutarea de astfel de acțiuni.

Pe piața rentelor de ureo câteva zile cu deosebire în Renta exproprierei se fac cumpărături pentru oficialități. Ca urmare cursurile au câștigat îmbunătățiri destul de apreciable. Urcările au fost generale, iar cursurile par a fi susținute.

Pe piața de devize cu toată urcarea scontului prețul Lirei sterline este peste gold point. Suma devizelor ce Banca Națională este forțată a acorda pleții zilnic pentru menținerea cursului legal, nu prea este importantă, astfel că ședințele bursei oficiale de devize se prezintă destul de calm. Nu se mai văd ședințele agitate dinaintea urcării scontului, când reprezentantul Băncii Naționale

enervat peste măsură de purtarea cam provo-cătoare a reprezentanților unor bănci mari nu putea sta liniștit un moment pe loc și-ți făcea impresia că joacă bătuta.

București.

Remizier.

CRONICĂ.

Necrolog. Ionel N. Ilescu, banchier, Cluj, a încetat din viață la 27 Maiu a. c. în etate de 35 ani.

Sigismund Szana, directorul general al „Băncii Timișoarei și societate comercială p. a.”, Consul al Mării Britanii, etc. în Timișoara, a decedat la 24 Maiu a. c. în etate de 56 ani, în Chicago (America), unde se afla în călătorie de afaceri.

Răposatul a jucat un rol important în viața economică a țării și în deosebi a Banatului.

Om de inițiativă și muncă a dominat prin personalitatea și banca sa aproape întreaga viață economică-financiară din Banat. Zeci de bănci și aproape 30 de întreprinderi industriale și comerciale sunt în raporturi de afiliere ori finanțare cu banca „Szana”, care opera cu capitaluri foarte importante, între cari o bună parte din străinătate.

Moartea lui Szana a provocat panică pe piața Timișoarei, îngrijorată de soarta și viitorul multelor întreprinderi proprii și finanțate de „Banca Timișoarei”. Valoarea acțiilor a scăzut pe piață la Lei 200.—.

*

Emisiunea a IX-a a băncii „Albina” Sibiu.

Precum suntem informați subscripțiunea la emisiunea a IX-a a fost definitiv închisă și a dat un rezultat splendid. Întreg capitalul de Lei 50 mil. a fost semnat și vărsată suma de Lei 46,100.000 rotund.

Din capitalul de Lei 50 mil. noua emisiune, s'au plătit integral, până la termenul fixat, de 30 Aprilie a. c. 87.182 acțiuni în valoare de Lei 43,591.000, care participă astfel la dividenda anului 1929. Restul urmează a se vărsa în rate la termenele fixate.

*

Banca „Victoria” Arad își publică bilanțul pe 1928. Se încheie cu active totale de Lei 393,718.449 din care pozițiile principale le formează Scontul cu rotund Lei 222 mil. și Conturi-curente cu Lei 128 mil. Imobilele din Arad și dela Sucursale sunt evaluate cu Lei 13,700 000 rotund.

Dintre pasive sunt de remarcat Capitalul de acții de Lei 60 mil., din care Lei 30 mil. acții cu prioritate, deplin vărsate.

Fondul de rezervă este întreg epuizat pentru acoperirea pierderilor din trecut. Depunerile spre

fructificare prezintă starea de Lei 227 mil. rotund, iar Reescontul Lei 93,600.000 rotund.

Denitul brut se cifrează la Lei 25,300.000 rotund.

Bilanțul este încheiat fără arătarea unui beneficiu. Proprietarii acțiunilor cu prioritate primesc însă 6% dobânzi.

Adunarea generală este convocată pe 8 Iunie a. e.

*

Consiliul superior al Corpului agronomic de stat a ales la locul vacant de viceprezident pe dl Prof. *Mihailu Șerban*, rectorul Academiei Agricole din Cluj.

*

Vom avea recoltă bună. Buletinul Ministerului de agricultură, publicând situația semănăturilor, așa cum rezultă din rapoartele primite dela consilieratele agricole, încheie astfel constatările sale:

„Recapitulând cele mai sus arătate, constatăm că situația agricolă a țării, grație timpului favorabil, nu poate să ne dea decât speranțe pentru o recoltă excelentă și credem că rezultatele nu vor desminți prevederile noastre.

Deși — din cauza erorii prelungite în mod neobișnuit, adevărata campanie agricolă de primăvară a început abia după 1 Aprilie, totuși, prin muncă stăruitoare și favorizați de un timp prielnic, plugarii noștri au putut cultiva până în prezent aproape tot terenul arabil astfel că până la finele lunii curente cu siguranță că nu va mai rămâne nici un hectar de pământ neînsămânțat.

O parte din semănăturile de toamnă fiind avariate de ger au fost întoarse, înlocuindu-se cu semănături de primăvară. Astfel că — deși anul acesta avem mai puține semănături de toamnă decât în anii precedenți, totuși — suprafața sporită a semănăturilor de primăvară — va acoperi cu prisosință această diferență în minus.

Înainte de a încheia prezenta situație, trebuie să relevăm măsurile energice luate la timp de Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru procurarea de sămânță în regiunile cari au avut anul trecut o recoltă deficitară. Deasemenea s'a intervenit la Ministerul de Războiu, ca acolo unde vitele de muncă sunt în număr insuficiente, armata să pună la dispoziție agricultorilor caii necesari pentru executarea muncilor câmpului.

Toate aceste măsuri au contribuit foarte mult la realizarea unui rezultat atât de satisfăcător al campaniei agricole din primăvara anului curent“.

*

Incassările în luna Aprilie și în primele patru luni ale anului. După cifrele provizorii adunate la direcțiunea contabilității statului, încassările totale din cursul lunii Aprilie s'au urcat la 2.583.000.000 Lei față de 2.298.000.000 din Aprilie a. tr. Aceste cifre se descompun după cum urmează: Impozite directe 562,500.000 în Aprilie 1929 față de 503,200.000 în Aprilie 1928; impozite indirecte 854.2 milioane în 1929 față de 873.1 în 1928; taxe de timbru 342.9 mil. față de 236.5; monopolurile statului 618.0 mil. față de 545.5; ministerul comunicațiilor 28.3 mil. față de 29.5; domeniile statului 68.9 mil. față de 51.1; subvențiuni

18.9 mil. față de 2.9; ministerul de finanțe 36.5 mil. față de 21.2; internele 3.1 mil. față de 2.7; justiția 16.9 față de 11 mil.; externe 5.1 mil. față de 0.1; agricultura 0.5 mil. față de 0.6 mil.; sănătate 6.5 mil. față de 6.6 mil.; muncă 0.2 față de 0.2 mil.; industrie și comerț 14.3 față de 7.8 mil.; războiu 2.6 față de 3.1; lucrări publice 0.4 mil. față de 0.2 mil.; instrucțiunea publică 2.5 față de 1.9 mil.; culte și arte 0.5 față de 0.4 mil.

Incassările în primele patru luni ale anului.

Dela 1 Ianuarie la 30 Aprilie după aceleași situații provizorii s'a încassat 8.194 mil. Lei față de 8.659 mil. în aceeași epocă a anului 1928. Sumele acestea se descompun, pe capitate, după cum urmează: (prima cifră e pe 1929, a doua pe 1928, ambele cifre în milioane Lei) impozite directe 1.587 față de 1.591; impozite indirecte 2.786 față de 3.545; taxe de timbru 1.257 față de 1.065; monopolurile statului 1.851 față de 1.918; ministerul comunicațiilor 74.5 față de 90.7; domeniile statului 225.2 față de 197.8; subvenții 25.3 față de 9.6; ministerul de finanțe 228.0 față de 107.6; internele 10 față de 8.6; justiție 57.7 față de 45.8; externe 5.4 față de 1.4; agricultură și domenii 2.4 față de 3; sănătate 20.6 față de 23.4; muncă 0.6 față de 0.8; industrie și comerț 28.4 față de 26.8; războiu 13.1 față de 15; lucrări publice 0.8 față de 0.5; instrucțiune publică 10.9 față de 6.0; culte și arte 0.6 față de 0.8 milioane Lei.

*

Semnarea proceselor verbale de impunere din partea Contabililor experți. Ministerul de finanțe, în urma lămuririlor cerute de Camera de comerț din capitală, a enunțat, că experții contabili din Comisiunile de impunere nu sunt obligați să semneze procesele verbale de impunere — dacă consideră impunerea greșită, din punct de vedere al contabilității.

*

Congresul Corpului Contabililor autorizați și experți contabili. Al IV-lea congres al acestui corp se va ține în a. e., la *Constanța*, în zilele de 23 și 24 Iunie.

După Congres urmează o excursiune la Constantinopol. Plecarea din *Constanța*, Luni la 24 Iunie a. e., ora 11 seara, reîntoarcerea la *Constanța* Luni la 1 Iulie a. e.

Costul excursiunii inclusiv întreținerea pe vapor și în Constantinopol va fi de persoană Lei 10.000 cl. I și Lei 8000 cl. II.

Inscrierile se pot face la Secțiile Corpului ori la Consiliul Superior al Corpului la București, având a se plăti la înscriere, un aconto de Lei 2000.

Participanții la Congres se vor anunța la Secțiunea proprie, iar aceasta va transmite, din vreme, lista participanților, Consiliului superior și și Secțiunii *Constanța*.

Consiliul superior speră a obține pentru participanți la Congres reduceri la C. F. R. și la hoteluri.

Comunicat.

Subsemnatele bănci din Sibiu, aduc la cunoștința publicului că începând de Sâmbătă, 1 Iunie a. e. și până la 31 August a. e., reiau orarul de vară.

În timpul acesta casierile vor funcționa dela 8—12^{1/2} în fiecare zi de lucru. După masă birourile sunt închise.

Sibiu, 28 Mai 1929.

„Albina“, institut de credit și de economii,
Institutul de Credit Fonciar,
Banca Ardeleană și Cassa de Economii, Suc.
Banca Comercială Italiană și Română, Suc.
Banca Oașia s. a.
Banca de Scont a României, Sucursala,
Cassa generală de economii în Sibiu,
Banca Românească s. a., Sucursala,
Banca Centrală pentru industrie și comerț, Suc.
Banca de Industrie și Comerț,
Banca Americana s. a.

Cursul Valorilor la București

la 30 Mai 1929.

EFACTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ^{1/2}	85—95
Rentă 1913 duplicate	4 ^{1/2}	70—80
Scris Rurale	5	51—51 ^{1/2}
Scris Urb. București	5	50 ^{1/2} —51
Scris Urb. Iași	5	49 ^{3/4} —50
Comuna București	4	60—65
Comuna București	5 ^{0/10}	70—75
Imprumutul Național 1916	5	65 ^{3/4} —66
Imprumutul Unirii 1919	—	62 ^{1/4} —62 ^{1/2}
Imprumutul Refacerii 1920	5	56 ^{1/2} —56 ^{3/4}
Renta împrumutării	5	51 ^{3/4} —52
„ 1903 original	5 ^{0/10}	80—90
„ 1903 duplicate	5 ^{0/10}	60—70

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	10100—10150
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1160—1170
Românească	500	900—920
„ pui	500	830—840
De Scont ex. cup.	500	360—370
Comerc. Română	500	950—970
Credit Român ex. cup.	500	925—935
Generală	500	690—700
Viticola	500	355—365
Comerț Craiova opt.	500	775—800

	Val. nom.	Cursul
Com. Ital. și Rom.	500	740—750
Albina Sibiu ex. cup.	500	1250—1300
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	370—375

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	6700—6800
Națională	500	1225—1275
Generală	500	2600—2700
Agricola ex. cup.	500	1350—1400
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1375—1400
Astra Română	500	2175—2200
Speranța opt.	500	1200—1230
Speranța pui	500	715—725
Petrol Blok	500	275—280
Petrolul Rom. opt.	500	650—700
Petrolul Rom. (pui)	500	450—470
I. R. D. P. opt.	500	405—410
Concordia	250	1250—1300
Creditul Minier opt.	500	700—710

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	720—725
C. Tramv. Buc.	500	940—950
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	365—375
Creditul Technic purt.	500	430—440
Creditul Technic nom.	500	420—430
Letea opt. ex. cup.	500	1020—1030
Clădirea Românească	500	850—860
Mica	500	625—630
Carpatina	500	1200—1300
Credit Industrial ex. cup.	1000	760—770

MONEDDE EFECTIVE

Dolari	167.60—167.80
Sterline	816—819.—
Lirete	8.83—8.87
Cor. cehe	5.02—5.05
Franci francezi	6.61—6.64
Franci belgieni	4.62—4.65
Franci elvețieni	32.30—32.50
Mărci germane	39.75—40.—
Zloți	19.25—19.50
Șilingi austr.	23.80—23.90
Pengő	29.60—29.80
Dinari	2.96—2.98
Leva	1.22—1.24
Drachme	2.23—2.28
Lire otomane	84—85.—
Napoleon	650—655.—